

אז מה אומר המצפן שלנו - תורת החסידות, על מצות התפילה?

האם באמת יש משמעות לתפילה מתוך סידור?

ובכן, קודם כל, יש בהחלט מקום גם לתפילות אישיות במילים שלנו. ובכל זאת, עיקר התפילה הוא הנוסח שבסידור. למה? נתחיל עם ההסבר הפשוט. נתאר לעצמנו אדם מגיע לבית המשפט לטעון את טענותיו לפני השופט. הוא יכול לדבר במילים שלו, אבל לא תמיד זה כדאי. הוא איננו מכיר היטב את החוקים ואת השפה המקובלת בבית המשפט. הוא לא ידע להסביר את דבריו באופן שיתקבל באוזני השופט. בדרך כלל עדיף שייעזר בעורך דין. עורך הדין ינסח את הטענות שלו בשפה משפטית. הוא יתייחס לחוקים הרלוונטיים. כך יש סיכוי טוב יותר שהטענות יתקבלו.

המילים שבסידור נכתבו על ידי "עורכי דין", אנשי הכנסת הגדולה וחכמי ישראל בכל הדורות. הם ידעו לאילו מילים יש כוח לפתוח שערי שמים. הם הבינו כיצד יש לסדר את התפילה כך שהיא תתקבל לרצון. איזה סוג של תפילה מתאים ליום חול, ואיזו תפילה מתאימה לשבת או לחג. מתי כדאי להזכיר את עקדת יצחק (בראש השנה, למשל) ומתי את מעמד הר סיני. כשאנחנו מתפללים בנוסח שהם קבעו עבורנו, התפילה שלנו נשמעת ומתקבלת יותר בעולם העליון.

← **זה הסבר יפה וגם נכון, אבל זה עדיין לא ההסבר העמוק של תורת החסידות.**
את ההסבר נותן לנו אדמו"ר הזקן ב'ליקוטי תורה'.

אדמו"ר הזקן אומר: תפילה זה לא לדבר. תפילה זה להקשיב.

להקשיב למי? לנשמה שבתוכנו. כי המילים בסידור כתובות בשפה שלה. הן מביעות בדיוק את מה שהיא רוצה לומר. בכל פעם שאנחנו מתפללות, הנשמה שלנו שרה ומזמרת בתוך לבנו. התפילה היא בעצם בשבילה.

אנחנו צריכות רק לשתוק ולהקשיב, רק לא להפריע לנשמה לדבר.

"ולכן כשיתפלל האדם יגמור בלבו שלא הגוף, פירוש נפש הבהמית המתאוה, היא המתפלל, [אלא] רק נפש חלק אֵלֹהֵה ממעל היא המתפלל והיא מדבר בו דברי התפילה וכל העניינים הנאמרים] בה, והוא לא יעשה דבר, כי אם ישמיע לאוזנו [ויקשיב] את הרינה והתפילה אשר מזמרת ומשבחת!"

← **זה גם ההסבר לתופעה המוזרה של הנענוע בתפילה.**

למה אנחנו מתנועעות בזמן התפילה? זה לא כתוב בשום ספר הלכה, אף אחד לא קבע שכך יהיה, זה פשוט קורה באופן אוטומטי. מה ההסבר? כי בזמן התפילה הנשמה נעה, היא רוקדת, התפילה 'מדליקה' אותה והיא מרצדת בתוכנו כמו להבה של נר, ובאופן בלתי נשלט אנחנו מתחילות להתנדנד...

זה קורה גם אם לא מבינים כלום, גם אם לא מרגישים כלום, וגם אם חושבים בזמן התפילה על דברים אחרים. הנפש הבהמית עסוקה בשלה, והנשמה בשלה.

← **ובכל זאת, צריך להשתדל להקשיב.**

לכן – מסביר אדמו"ר הזקן – ההלכה אומרת: "השמע לאוזניך מה שאתה מוציא מפיו". הפירוש הפשוט של המילים הוא שצריך לקרוא את התפילה בקול, כך שהאוזניים ישמעו – לא כמו אלה שמניעים את השפתיים מבלי להוציא שום קול.

אבל אדמו"ר הזקן מפרש את זה פירוש חסידי:

"השמע לאוזניך מה שאתה מוציא מפיו!" כל עניין התפילה הוא להקשיב למילים שיוצאות לנו מהפה. את המילים אומרת הנשמה, ואנחנו מטות את האוזן ומאזינות. אנחנו צריכות להשתדל לשים לב למילים הנאמרות, שמספרות לנו מה הנשמה שלנו מרגישה עכשיו, מה היא חווה עכשיו.

התפילה היא "זמן איכות" של הנשמה עם ה', זמן איכות חיוני מאין כמוהו. הרי הנשמה היא חלק אֵלֹה ממעל, היא זקוקה כל כך לקשר עם ה', והיא נמצאת כל כך רחוק. זמן התפילה הוא ההזדמנות שלה להתחבר מחדש.

לכן מבואר בחסידות שתפילה היא מלשון "נפתולי אלקים נפתלתי" שפירושו חיבור. תפילה היא זמן של חיבור.

"וכן כך היה רגיל בפיו של החסיד הנודע כעובד אלקים, רבי יצחק הורוויץ, המכונה "איצ'ה מתמיד", הי"ד: מתי מתראים עם הקב"ה? בעת התפילה!"

(חסידות מבוארת, עבודת התפילה)

וזאת הסיבה שעיקר התפילה היא המילים שבסידור. התפילה שבסידור כתובה בשפה מיוחדת – שפת הנשמה.

← **כך מלמדת אותנו תורת החסידות לראות באור אחר את הפעולה היומיומית של קריאת מילות התפילה מתוך הסידור.**